

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directeur Wetgeving en Juridische Zaken

Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Datum
12 juli 2017
Ons kenmerk
ECLBR/U201700537
Uw kenmerk
2079701
Telefoon

Onderwerp
Concept-wetsvoorstel tot verruiming mogelijkheid weigering VOG

Geachte mevrouw

Bij brief van 23 mei jl. heeft u ons ter advisering toegestuurd het concept-wetsvoorstel tot wijziging van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens in verband met het mogelijk maken van het in bepaalde gevallen weigeren van afgifte van een verklaring omtrent gedrag op basis van politiegegevens. Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om u onze reactie op dit wetsvoorstel te doen toekomen.

Wij onderschrijven de behoefte aan een verruiming van de mogelijkheden om de afgifte van een verklaring omtrent het gedrag (VOG) ook te kunnen weigeren op basis van alleen politiegegevens. Hiermee kan worden voorkomen dat personen die wel regelmatig met de politie in aanraking zijn geweest, maar nog niet in de justitiële gegevens zijn opgenomen, een VOG krijgen en op posities terecht komen, waar zij met (soms zeer) vertrouwelijke gegevens in aanraking komen. Ook gemeenten hebben als werkgever de behoefte aan meer mogelijkheden om medewerkers te kunnen laten screenen op basis van politiegegevens.

De werkzaamheden van gemeenten in het brede veiligheidsdomein zijn de laatste jaren veranderd en toegenomen. Er bestaat veelvuldig contact tussen medewerkers van gemeenten en politie, OM, belastingdienst, RIEC's, zorginstellingen en dergelijke. Denk hierbij aan de gezamenlijke aanpak van hennepsteelt, drugs, prostitutie, mensenhandel, ondermijning, motorbendes, radicalisering en verwarde personen. Alle betrokken medewerkers komen hierbij in aanraking met vertrouwelijke gegevens, die vaak ook op persoon herleidbaar zijn. Het is voor gemeenten als werkgever van belang dat zij hun medewerkers beschermen tegen eventuele risico's en kwetsbaarheden die bij sommige functies horen. Daarnaast willen gemeenten de integriteit van hun eigen organisatie ook

bewaken. Een uitbreiding van de mogelijkheden om ook medewerkers van gemeenten te kunnen laten screenen op basis van politiegegevens is daarom zeer gewenst.

In de Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel lezen wij dat de functies die onder de verruimde werking zullen gaan vallen via AMvB en ministeriële regeling zullen worden vastgesteld. Aangegeven wordt dat voorsnog wordt gedacht aan functies binnen het veiligheidsdomein, zoals bij de DJI, BOA's en het OM. Graag willen wij betrokken worden bij de verdere uitwerking van deze nadere regelgeving voor de mogelijke functies binnen gemeenten. Wij denken bijvoorbeeld aan adviseurs Bibob, beleidsmedewerkers openbare orde en veiligheid, secretarissen van driehoeksoverleggen, medewerkers in ondermijningsteams, leidinggevend en veiligheid, vergunningverleners, handhavers, maar ook vastgoedmedewerkers en medewerkers aan de GBA-balie. Ook zal moeten worden vastgelegd wie / welk orgaan binnen de gemeente bevoegd is om functies aan te wijzen die voor een VOG in aanmerking komen. Het zou goed zijn hiervoor een richtlijn in de vorm van toetsingscriteria voor gemeenten te ontwikkelen. Tevens is een nadere verduidelijking gewenst van het begrip 'relevante politiegegevens' bij de afweging of iemand wel of niet in aanmerking komt voor een VOG.

Wij menen wij dat er naast de verruiming van de mogelijkheid de afgifte van een VOG te weigeren ook de wettelijke mogelijkheid moet worden gecreëerd om voor bepaalde functies binnen gemeenten een vergaande screening te eisen. Bij een vergaande screening denken wij dan aan een verdiepend onderzoek en verdiepend gesprek met betrokkene in de thuisomgeving. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om functies op het gebied van radicalisering, in RIEC's en secretarissen van driehoeksoverleggen waar medewerkers soms kennis hebben van zeer vertrouwelijke informatie over nog lopende strafrechtelijke onderzoeken, zeer vertrouwelijke persoonsgegevens, aankomende opsporings-/handhavingsacties en dergelijke.

Tot slot menen wij dat het goed zou zijn om na een aantal jaar met uw ministerie te evalueren of de wetswijziging tot het gewenste effect heeft geleid.

Graag zijn wij bereid om onze reactie nader toe te lichten.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Themadirecteur